

Vypili jsme méně mléka, snědli více sýrů

Český statistický úřad zveřejnil v polovině dubna analýzu, ve které **popisuje spotřebu potravin v roce 2010**. Data porovnává s rokem 2009 a dlouhodobým průměrem od roku 1992.

Na spotřebu konkrétních druhů potravin má vliv nejen jejich cena a koupěschopnost obyvatelstva, ale také dostupnost jednotlivých druhů potravin na trhu, zdravotní osvěta, reklama a změna stravovacích zvyklostí obyvatel České republiky.

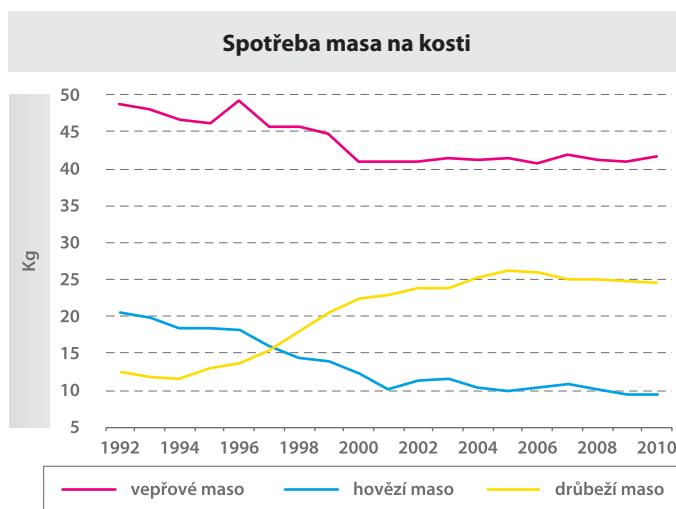
Porovnáme-li spotřebu potravin na jednoho obyvatele ČR v roce 2010 se spotřebou potravin roku 2009 a s dlouhodobým průměrem od roku 1992, dojdeme k zajímavým závěrům.

Spotřeba obilovin v hodnotě mouky se meziročně snížila o 4,3 kg na 108,7 kg, což představuje 14,2 % na celkové spotřebě potravin. Dlouhodobá průměrná spotřeba od roku 1992 do roku 2010 činila 110,5 kg. Snížila se spotřeba pšeničné mouky o 3,1 kg (o 3,2 %) na 93,6 kg (průměrná spotřeba za sledované období byla 89,7 kg) a žitné mouky o 1,9 kg

(o 17,8 %) na 8,5 kg s dlouhodobým průměrem 14,0 kg. Spotřeba rýže se zvýšila o 0,3 kg (o 6,9 %) na 4,5 kg. Dlouhodobá spotřeba rýže byla také 4,5 kg.

Spotřeba masa na kosti se zvýšila o 0,3 kg na 79,1 kg a toto množství představuje z celkové spotřeby potravin 10,3 % (dlouhodobá spotřeba je však 81,4 kg). Zvýšila se spotřeba vepřového masa o 0,7 kg (o 1,7 %) na 41,6 kg (dlouhodobý průměr je 43,6 kg) a poklesla spotřeba drůbežního masa o 0,3 kg na 24,5 kg (dlouhodobý průměr je 20,3 kg) a králíků o 0,1 kg na 2,2 kg (dlouhodobý průměr je 3,0 kg). Spotřeba hovězího masa 9,4 kg s dlouhodobým průměrem 13,4 kg, telecího masa 0,1 kg, skopového, kozího, koňského masa 0,4 kg a zvěřiny 0,9 kg zůstala na úrovni roku 2009.

Spotřeba ryb ve výši 5,6 kg byla o 0,6 kg nižší a na celkové spo-

Zdroj: ČSÚ

třebě potravin se podílela 0,7 %. Dlouhodobá průměrná spotřeba ryb je 5,4 kg.

Mléčné výrobky a vejce

Pokles **spotřeby konzumního mléka** o 2,1 kg na 57,7 kg (při dlouhodobém průměru 61,8 kg), sýrů o 0,1 kg na 13,2 kg (při dlouhodobé spotřebě 10,2 kg), mléčných konzerv o 0,2 kg na 1,8 kg a ostatních mléčných výrobků o 0,2 kg na 32,5 kg (dlouhodobý průměr byl 27,0 kg) způsobil pokles spotřeby mléka a mléčných výrobků bez másla o 5,7 kg, tj. o 2,3 %. Spotřeba 244,0 kg (dlouhodobá spotřeba byla 218,2 kg) představuje z celkové spotřeby potravin cca 32,0 %, konzumní mléko 7,5 %.

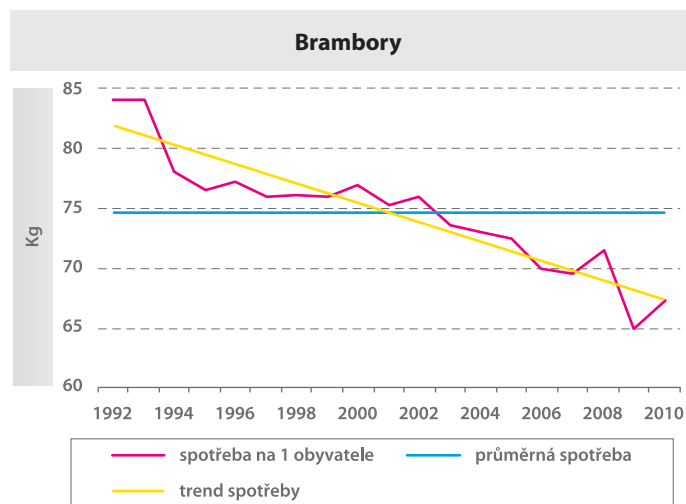
Zvýšila se **spotřeba vajec** o 4 kusy (242 kusů, tj. 13,5 kg, se

na celkové spotřebě potravin podílí 1,8 %, když průměrná dlouhodobá spotřeba byla 278 kusů).

Zvýšila se i **spotřeba tuků a olejů** o 0,5 kg na 26,0 kg, což představuje z celkové spotřeby potravin 3,4 %. Ze spotřeby tuků a olejů činila spotřeba másla 4,9 kg a byla o 0,1 kg nižší než v předchozím roce, ale dlouhodobý průměr byl 4,6 kg.

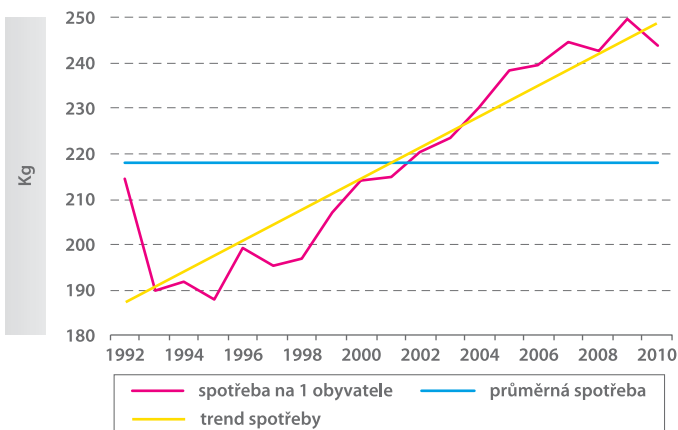
Ovoce a zelenina

Došlo k poklesu **spotřeby ovoce** v hodnotě čerstvého z 90,4 kg na 84,0 kg, tj. o 7 %. Průměrná dlouhodobá spotřeba byla 77,6 kg. Největší pokles zaznamenala spotřeba ovoce mírného pásma, a to o 8,6 kg (o 15,6 %) hlavně vlivem nižší tuzemské produkce. Na tomto poklesu se nejvíce podílela jablka (o 4,2 kg na 22,5 kg, hruš-

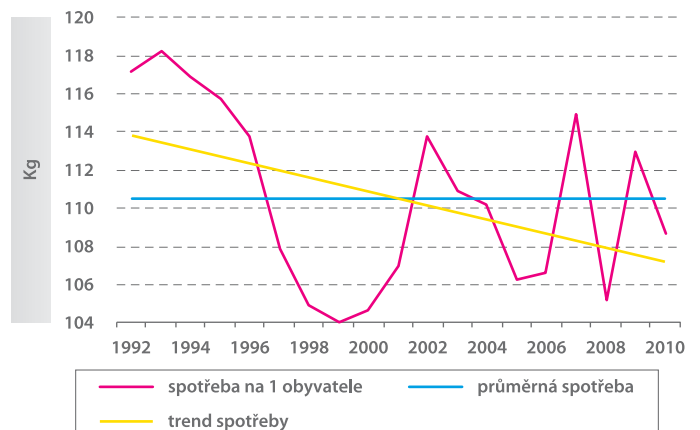
Zdroj: ČSÚ

Mléko a mléčné výrobky (bez másla)

Zdroj: ČSÚ

Obiloviny v hodnotě mouky

Zdroj: ČSÚ

ky (o 0,8 kg na 2,6 kg) a švestky (o 1,2 kg na 4,0 kg). Naopak spotřeba jižního ovoce (s největším podílem spotřeby banánů a citrusů) se zvýšila o 2,3 kg na 37,3 kg a na spotřebě ovoce má již 44,4 % podíl. Celková spotřeba ovoce představuje z celkové spotřeby potravin 11,0 %, jižní ovoce 4,9 %.

Snížila se také **spotřeba zeleniny**, a to o 1,5 kg (o 1,8 %) na 79,7 kg, což je 10,4 % z celkové spotřeby potravin. Průměrná spotřeba za posledních 19 let byla také 79,7 kg. Největší pokles za-

znamenal rajčata (o 0,6 kg na 10,4 kg s průměrem 5,9 kg), zelí (o 0,3 kg na 7,2 kg, když průměrná spotřeba byla 11,4 kg), cibule (o 0,5 kg na 9,9 kg s průměrnou spotřebou 10,5 kg) a papriky (o 0,6 kg na 5,5 kg s průměrem 4,2 kg).

Brambory na vzestupu

Jednou z mála významných potravin, kde došlo k navýšení spotřeby, jsou **brambory**. Jejich spotřeba se zvýšila o 2,4 kg (o 3,7 %

na 67,3 kg, což představuje 8,8 % z celkové spotřeby potravin. Průměrná spotřeba brambor v období 1992 až 2010 byla 74,6 kg.

Spotřeba cukru se snížila o 0,7 kg (o 1,9 %) na 36,0 kg. Tato hodnota představuje 4,7 % z celkové spotřeby potravin. Průměrná dlouhodobá spotřeba cukru je 38,6 kg.

Snížila se **spotřeba 40% lihovin** o 1,2 litru na 7,0 litru při dlouhodobém průměru 8,0 litru, snížila se spotřeba piva o 6,3 litru na 144,4 litru (dlouhodobý průměr je

158,0 litru). Vzrostla však spotřeba vína o 0,7 litru na 19,4 litru (dlouhodobý průměr 16,6 litru). Spotřeba 100% alkoholu svým množstvím 9,8 litru (7,7 kg) představuje 1,0 % z celkové spotřeby potravin. Poklesla rovněž **spotřeba cigaret** o 43 kusů (o 2,1 %) na 2 028 kusů, když průměrná spotřeba posledních 19 let byla 2 083 kusů.

Zdeněk Kobes
oddělení statistiky zemědělství
a lesnictví

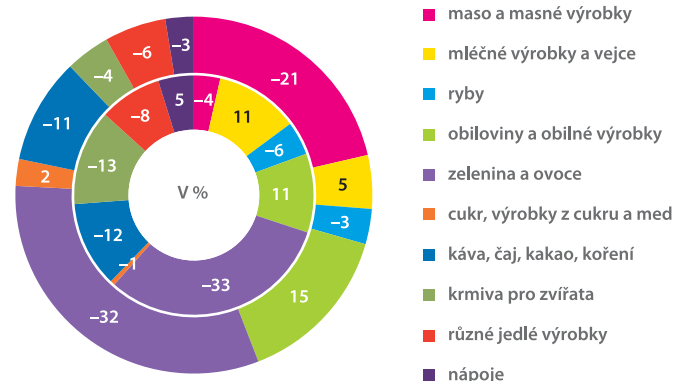
Klesá export českého piva

U naprosté většiny potravinových obchodů České republiky se zahraničím podle skupin zboží **převažuje dovoz nad vývozem**.

Grafické porovnání pro roky 2000 (vnitřní kruh) a 2011 (vnější kruh) ilustruje, jak se jednotlivé položky zboží podílely na výsledku – podíly se znaménkem minus deficit potravinového zahraničního obchodu zvětšovaly, podíly se znaménkem plus ukazují na přebytky.

Deficit zahraničního obchodu potravinami

(rok 2000 = vnitřní kruh, rok 2011 = vnější kruh)

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobě příznivý je jen obchod s obilovinami a mléčnými výrobky, do plusu se zhoupl i obchod s cukrem.

Naopak do schodku přešel obchod s nápoji – od roku 2009 začal klesat export piva (na loňských 2,9 mld. korun), což je zhruba úroveň roku 2005.

Více se můžete dočíst v analýze potravinové bilance na straně 36.

Drahomíra Dubská
oddělení svodných analýz